

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Факультет гуманітарно-педагогічний

19 червня 2025 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Психологія розвитку обдарованої особистості**

Галузь знань С “Соціальні науки, журналістика та інформація”
Спеціальність С4 “Психологія”

Освітня програма “Психологія” (ОС “Доктор філософії”)

Факультет гуманітарно-педагогічний

Розробник: професор кафедри психології, доктор психологічних наук, професор
Мирослава САДОВА

Київ – 2025 р.

Опис навчальної дисципліни “Психологія розвитку обдарованої особистості”

Дисципліна “Психологія розвитку обдарованої особистості” є вибірковою в ОНП “Психологія”. Вона вивчає особливості формування та розвитку здібностей, що виходять за межі середнього рівня у різних сферах діяльності; передбачає ознайомлення з дослідженнями інтелектуальних, творчих, соціальних та інших видів обдарованості, а також методами виявлення й підтримки потенціалу таких дітей.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	доктор філософії	
Спеціальність	С4 “Психологія”	
Освітня програма	Психологія	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)		
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	Форма здобуття освіти	
	денна	заочна
Рік підготовки	3	3
Семестр	6	6
Лекційні заняття	30 год.	8 год
Практичні, семінарські заняття	30 год.	8 год
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	90 год.	134 год
Індивідуальні завдання		
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних	4 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета курсу – формування компетентності здобувачів з особливостей роботи з обдарованими дітьми та їх батьками, закономірностей перебігу творчого, інтелектуального процесу талановитих та геніальних людей, характеристик особистості обдарованих дітей та їх душевних негараздів, умов і закономірностей розвитку потенціалу особистості, а також у формуванні та реалізації інтегративних інтелектуальних умінь і практичних навичок у майбутній професійній діяльності.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

- здатність до наукового мислення (високий рівень абстрактного мислення, аналізу й синтезу) та креативного підходу у вирішенні наукових задач (ЗК01);
- здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на підґрунті системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності (ЗК02).

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

- здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп та організацій на різних рівнях психологічного дослідження (СК02).

Програмні результати навчання (ПРН):

- розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці (ПРН2);
- критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок (ПРН6);
- вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій, у тому числі у міжнародних виданнях (ПРН8).

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна/Вечірня форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усьо-го	у тому числі				
			л	пр.	лаб	інд.	ср.		л.	пр.	лаб	інд	ср.
Змістовий модуль 1. Психологічні особливості обдарованості та обдарованої особистості, її зміст в системі наукового знання													
Тема 1. Вступ до психології обдарованості та обдарованої особистості	1-2	18	4	4			10	18	2				16
Тема 2. Генеза обдарованості. Сучасні психологічні проблеми вивчення обдарованості та обдарованої особистості	3-4	18	4	4			10	18	2				16

Тема 3. Психологічні складові обдарованості: інтелект, творчість, мотивація	5-6	18	4	4			10	18		2			16
--	-----	----	---	---	--	--	----	----	--	---	--	--	----

Тема 4. Види обдарованості	7-8	17	4	4			9	17		2			15
Проміжний контроль		1					1	1					1
Разом за змістовим модулем 1		72	16	16			40	72	4	4			64

Змістовий модуль 2. Психологічний супровід та психологічна допомога обдарованим дітям і учасниками навчально-виховного процесу

Тема 5. Психологічні методи дослідження обдарованості	9-10	18	4	4			10	18	2				16
Тема 6. Корекційно-розвивальна робота з обдарованими дітьми різних вікових категорій	11-12	18	4	4			10	18		2			16
Тема 7. Психологічні особливості навчання та підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми та їх сім'ями	13-14	18	4	4			10	18	2				16
Тема 8. Психологічний портрет обдарованої особистості	15	23	2	2			19	23					23
Проміжний контроль		1					1	1					1
Разом за змістовим модулем 2		78	14	14			50	75	4	4			70
Усього годин		150	30	30			90	150	8	8			134

3. Темі лекцій

№	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до психології обдарованості та обдарованої особистості	4
2	Генеза обдарованості. Сучасні психологічні проблеми вивчення обдарованості та обдарованої особистості	4

3	Психологічні складові обдарованості: інтелект, творчість, мотивація	4
4	Види обдарованості	4

5	Психологічні методи дослідження обдарованості	4
6	Корекційно-розвивальна робота з обдарованими дітьми різних вікових категорій	4
7	Психологічний портрет обдарованої особистості	4
8	Психологічні особливості навчання та підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми та їх сім'ями	2
	Разом	30

4. Теми практичних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до психології обдарованості та обдарованої особистості	4
2	Генеza обдарованості. Сучасні психологічні проблеми вивчення обдарованості та обдарованої особистості	4
3	Психологічні складові обдарованості: інтелект, творчість, мотивація	4
4	Види обдарованості	4
5	Психологічні методи дослідження обдарованості	4
6	Корекційно-розвивальна робота з обдарованими дітьми різних вікових категорій	4
7	Психологічний портрет обдарованої особистості	4
8	Психологічні особливості навчання та підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми та їх сім'ями	2
	Разом	30

5. Теми самостійної роботи

№	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до психології обдарованості та обдарованої особистості	10
2	Генеza обдарованості. Сучасні психологічні проблеми	10

	вивчення обдарованості та обдарованої особистості	
3	Психологічні складові обдарованості: інтелект, творчість, мотивація	10
4	Види обдарованості	10
	Проміжний контроль	1
5	Психологічні методи дослідження обдарованості	10
6	Корекційно-розвивальна робота з обдарованими дітьми різних вікових категорій	10
7	Психологічний портрет обдарованої особистості	10
8	Психологічні особливості навчання та підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми та їх сім'ями	10
	Проміжний контроль	1
	Разом	90

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист виконаних завдань самостійної роботи.

7. Методи навчання

8.

Методи організації навчальної діяльності студентів: лекція, практичне заняття, самостійна робота, консультація.

Словесні методи навчання: лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж.

Наочні методи навчання: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні методи навчання: вправи, графічні роботи.

Методи навчання залежно від типу пізнавальної діяльності студентів: інформаційно-рецептивний, репродуктивний, проблемний, частково-пошуковий (евристичний).

Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: ділові та рольові (драматизація) ігри, дискусії і диспути, студентські наукові конференції, створення ситуації емоційно-моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та

зацікавленості.

9. Оцінювання результатів навчання.

Оцінюють знання здобувача вищої освіти за 100-бальною шкалою, яку переводить у національну оцінку згідно з чинним “Положення про екзамени та заліки у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у НУБіП України”.

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Змістовий модуль 1. Психологічні особливості творчості та обдарованості, її зміст в системі наукового знання		
Лекція 1. Вступ до психології обдарованості та обдарованої особистості	- знання теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	0-8
Практичне робота 1. Вступ до психології обдарованості та обдарованої особистості	- доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію. - уміння знаходити індивідуальний підхід на різних типів творчих особистостей;	
Самостійна робота 1. Вступ до психології обдарованості та обдарованої особистості	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - уміння розкривати в собі творчий потенціал; - уміння доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної творчої діяльності.	0-9
Лекція 2. Генеза обдарованості. Сучасні психологічні проблеми вивчення обдарованості та обдарованої особистості	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - уміння виявляти в себе креативні здібності за рахунок методів в психології обдарованості	0-9
Практична робота 2. Генезис обдарованості. Сучасні психологічні проблеми вивчення обдарованості та обдарованої особистості	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію;	
Самостійна робота 2. Генезис обдарованості. Сучасні психологічні проблеми вивчення обдарованості та обдарованої особистості	- уміння аналізувати результати власної творчої діяльності.	0-9

Лекція 3. Психологічні складові обдарованості: інтелект, творчість, мотивація	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	
Практична робота 3. Психологічні складові обдарованості: інтелект, творчість, мотивація	- уміння складати та аналізувати психологічний портрет творчо-обдарованої особистості за вибором аспіранта	0-8
Самостійна робота 3. Психологічні складові обдарованості: інтелект, творчість, мотивація	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію; - уміння аналізувати результати творчої діяльності.	0-9
Лекція 4. Види обдарованості	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію;	
Практична робота 4. Види обдарованості	- доносити власні міркування та висновки, вести дискусію. - уміння ефективно вирішити проблему та приймати рішення на творчо-психологічному рівні;	0-9
Самостійна робота 4. Види обдарованості	- уміння діагностувати різні види обдарованості у дітей різних вікових категорій; - доносити власні міркування та висновки, вести дискусію; - уміння аналізувати результати власної поведінки та поведінки інших творчо-обдарованих особистостей.	0-9
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1		100
Змістовий модуль 2. Психологічний супровід та психологічна допомога творчо-обдарованим дітям і учасниками навчально-виховного процесу		
Лекція 5. Корекційно-розвивальна робота з обдарованими дітьми різних вікових категорій	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію; - уміння виявляти лідерські, комунікативні та творчі здібності в обдарованої молоді;	
Практична робота 5. Корекційно-розвивальна робота з обдарованими дітьми різних вікових категорій	- уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію на психологічну тематику; - доносити власні міркування та висновки, вести дискусію;	0-9
Самостійна робота 5. Корекційно-розвивальна робота з обдарованими	- уміння аналізувати результати власної	0-8

дітьми різних вікових категорій	творчої діяльності.	
Лекція 6. Психологічні методи дослідження обдарованості	- знання з теми; - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію з творчо-обдарованими особистостями; - уміння виявляти в обдарованих індивідуальні темпоральні та характерологічні відмінності за рахунок методів у психології розвитку обдарованої особистості - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію з різними типами творчих особистостей; - доносити власні міркування та висновки, вести політичну дискусію; - уміння аналізувати результати власної творчої діяльності.	0-9
Практична робота 6. Психологічні методи дослідження обдарованості		0-9
Самостійна робота 6. Психологічні методи дослідження обдарованості		
Лекція 7. Психологічний портрет обдарованої особистості	- знання з теми; - уміння здійснювати відмінності та виділяти основу концептуальних положень в психології розвитку обдарованої особистості; - доносити власні міркування та висновки, вести дискусію.	0-8
Практична робота 7. Психологічний портрет обдарованої особистості		
Самостійна робота 7. Психологічний портрет обдарованої особистості		0-9
Лекція 8. Психологічні особливості навчання та підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми та їх сім'ями	- знання з теми; - уміння розробляти та проводити соціально-психологічні тренінги на розвиток творчих, комунікативних та організаційних здібностей з обдарованою молоддю; - доносити власні міркування та висновки, вести проблемно-тематичну дискусію. - уміння здійснювати партнерську міжособистісну взаємодію та ділову комунікацію з творчо-обдарованими студентами та викладачами; - доносити власні міркування та висновки, вести дискусію; - уміння аналізувати результати діяльності творчих особистостей за	0-9
Практична робота 8. Психологічні особливості навчання та підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми та їх сім'ями		

Самостійна робота 8. Психологічні особливості навчання та підготовки вчителів до роботи з обдарованими дітьми та їх сім'ями	рахунок відео та контент аналізу - уміння зчитувати психотипи творчо-одарованих особистостей - уміння зчитувати та аналізувати підписи, вокалізацію, вербальну та невербальну комунікацію, фізіогномічні риси в творчо-обдарованих особистостей різних вікових категорій.	0-9
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2		100
Навчальна робота	$M1 \cdot 0,7 \leq 70$	
Екзамен		30
Всього за семестр	(Навчальна робота + екзамен) ≤ 100	

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени/заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Відтермінування здачі завдань самостійної роботи, практичних занять у випадках хвороби чи якоїсь іншої вагомості для здобувача причини може бути дозволене за умови надання необхідної документації. Відтермінування здачі екзамену може бути дозволене у випадку вагомості причини за умови погодження з гарантом ОНП та відділом Аспірантури. Проведення навчальних занять, терміни та умови виконання навчальних завдань можуть бути адаптовані до запитів здобувачів із документально підтвердженими особливими потребами. Відповідальністю здобувача залишається вчасне надання таких Документів.
Політика щодо академічної доброчесності:	Вступаючи на цей курс, здобувачі повинні дотримуватися норм поведінки, прописаних у Положенні про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України (https://nubip.edu.ua/node/12654). Здобувачі повинні знати та дотримуватись академічної доброчесності з усіх питань цього курсу. Порухення академічної доброчесності тягне за собою академічну відповідальність.

9. Навчально-методичне забезпечення

Електронний навчальний курс “Психологія розвитку обдарованої особистості” (для аспірантів спеціальності “Психологія”). URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=5690>.

10. Рекомендовані інформаційні джерела

Основні

1. Бельська Н. А., Ковальчук Ю. М., Мельник М. Ю., Новгородська М. М., Садова М. А. Діагностика самовизначення щодо майбутньої професії обдарованих учнів ліцею: методичний посібник. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2021. 240 с.
2. Василькевич Х. М., Костюк Г. С. Про здібності. Розвиток ідеї Г. С. Костюка в сучасних психологічних дослідженнях. Наук. Зап. ін-ту психології. Київ: 2019. Вид. 20. Ч. I. С. 50–64.
3. Вовченко О. В. Про здібності людини. Талант. Позакласний час. 2017. №6. С. 45-47.
4. Добровольська Л. П., Яремчук С. В. Здібності як один з головних критеріїв природного відбору. Педагогіка і психологія. 2016. № 2. С.73–78.
5. Здібності, творчість, обдарованість: теорія, методика, результати досліджень / За ред. В. О. Моляко, О. Л. Музики. Житомир: Вид-во: Рута, 2019. 320 с.
6. Камишин В. В. Психологічні особливості роботи з спортивно обдарованими дітьми: монографія. Київ: Інститут обдарованої дитини. 2014. 401 с.
7. Камишин В. В. Психологічні особливості лідерської обдарованості: концепції, діагностика, тренінги: монографія. Київ: Інститут обдарованої дитини. 2014. 370 с.

Додаткові

1. Клименко В. В. Психологічні тести таланта. Харків: Фоліо, 2016. 414 с.
2. Моляко В. А. Психологические проблемы творческой одарённости. Київ: Ваклер, 2015. 271 с.
3. Психологічні засади розвитку обдарованої особистості в освітньому середовищі: методичний посібник / О. Л. Музика, Д. К. Корольов, Р. О. Семенова та ін.; за ред. О.Л. Музики. Київ-Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2015.
4. Робота практичного психолога з батьками обдарованих дітей. *Обдарована дитина*. 2017. № 5. С. 28–33.

Інформаційні ресурси

1. Садова М. А. Самовизначення щодо майбутньої професії дітей юнацького віку із різними видами обдарованості. Вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Випуск 1(20) 2021. С. 54–60. URL: <http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/psihol-visnik-20-11.pdf>
2. Садова М. А. Особистісні та когнітивні чинники самовизначення щодо майбутньої професії учнів ліцею із різними видами обдарованості (академічна,

творча, інтелектуальна). Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Випуск № 2 (25). 2021. С. 110–118.

URL: http://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2020_2/17.pdf

3. Садова М. А. Психологічні особливості впливу ціннісно-смислової сфери на професійне самовизначення обдарованої молоді. «Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського. Серія: Психологія» Том 31 (70) № 3, 2021. С. 33–39.

URL: http://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/3_2020/8.pdf

4. Садова М. А. Ідентифікація обдарованості залежно від віку: підлітки, старшокласники, студенти. Освіта та розвиток обдарованої особистості. № 1 (80). 2021. С. 12–17.

URL: <http://otr.iod.gov.ua/images/pdf/2021/1/12-17.pdf>

5. Садова М. А. Ідентифікація студентів з різними видами обдарованості (академічна, інтелектуальна, творча, лідерська). Записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія Психологія. Том 32 (71) № 2, 2021. URL: http://psych.vernadskyjournals.in.ua/journal/2_2021/5.pdf

6. Садова М. А. Вплив ціннісних орієнтацій на професійне самовизначення обдарованої молоді в провідних країнах Європи. Педагогічні інновації: ідеї, реалії, перспективи. Випуск № 1. 2021. С.103–111.

URL: http://pi.iod.gov.ua/images/pdf/2021_1/102-111.pdf

7. Садова М. А. Емпіричне обґрунтування відмінностей у ціннісних орієнтаціях на професійного самовизначення обдарованої молоді. Записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія Психологія. Том 33 (72) № 3, 2021. С.62–69.

8. Садова М. А. Ідентифікація естетичної обдарованості студентської молоді. Записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія Психологія. Том 32 (71) № 5, 2021. С.83–87. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/40265/1/V_Polishchuk_VZ_2021_5_IL.pdf

9. Abu-Hamour, Bashir; Al-Hmouz, Hanan. A Study of Gifted High, Moderate, and Low Achievers in Their Personal Characteristics and Attitudes toward School and Teachers. International Journal of Special Education, v. 28 n. 3 p. 5–15. 2013. URL: <https://eric.ed.gov/?id=EJ1024419> (дата звернення 08.06.2025)

10. Aaron D. Gresson. David G. Carter Sr. In Search of the Potentially Gifted: Suggestions for the School Administrator. 2010. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00098655.1977.9959190?journalCode=vtch20> (дата звернення 08.04.2025).

11. Assessment of student's potential based on the data concerning productivity and psychological comfort of education. Evaluación del potencial del alumno en base a datos relativos a productividad y confort psicológico educativos Ivan Sergeyevich Samokhin; Marina Georgiyevna Sergeeva Elena Valeryevna Tabuyeva; Tatyana Gennadyevna Stanchulyak; Elena Georgiyevna Kolesina. Vol. 39 (# 02) Year 2018. Page 22. URL: <https://www.revistaespacios.com/a18v39n02/a18v39n02p22.pdf> (дата звернення 08.04.2025)

12. Can Personal Goal Setting Tap the Potential of the Gifted Underachiever? Dominique Morisano Bruce M. Shore 2010. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02783193.2010.508156> (дата звернення 28.04.2025)
13. Ellen D. Fiedler. Gifted Children: The Promise of Potential/The Problems of Potential. Handbook of Psychosocial Characteristics of Exceptional Children. 1999. С. 401–441. URL: https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4757-5375-2_16 (дата звернення 06.05.2025)
14. Gifted adolescents: Psychological behaviors, values, and developmental implications. Mary Howard-Hamilton. Bridget A. Franks. 2018. URL: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/02783199509553656> (дата звернення 27.04.2025)
15. Gifted Children: How to Bring Out Their Potential. Enrichment activities can provide for very bright kids. By Christian Fischer. Scientific american mind august. 2018. URL: <https://www.scientificamerican.com/article/coaching-the-gifted-child/> (дата звернення 08.04.2025)
16. No Child Is Just Born Gifted: Creating and Developing Unlimited Potential. Barbara Clark is a past-president of the National Association for Gifted Children (NAGC). 2016. URL: <https://www.nagc.org/blog/no-child-just-born-gifted-creating-and-developing-unlimited-potential> (дата звернення 01.05.2025)
17. Sandra Laujin. Psychotherapist, Psychologist, Neuropsychologist in Hong Kong. 2021. URL: <https://sandalaujin.com/gifted-child?lang=en> (дата звернення 03.03.2023)
18. Pamela R. Clinkenbeard. Motivation and gifted students: implications of theory and research pamela. Clinkenbeard. University of Wisconsin-Whitewater. Psychology in the Schools, Vol. 49(7), 2012. P.1-10. URL: https://www.arts.unsw.edu.au/sites/default/files/documents/Motivation_and_Gifted_Students.pdf (дата звернення 01.04.2025)
19. High potential learners. 2021. URL: <https://www.birchcopse.co.uk/high-potential-learners> (дата звернення 08.05.2025)
20. Lisa Conrad. Personal Goal Setting and Self-Regulation for Gifted Children. 2022. URL: <https://globalgtchatpoweredbytagt.wordpress.com/2019/03/11/personal-goal-setting-and-self-regulation-for-gifted-children/> (дата звернення 02.04.2025)
1. Sadova Myroslava. Study of motivation components and types of the potential of self-realization of gifted youth. Monograph. Pan-European Yniversity. Bratislava, Slovakia 2024, 223 p. https://drive.google.com/file/d/1zqiggjYKYlj09XYD7Lgmqq7NblvW4q8j/view?usp=drive_link